

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

LIII. ÉVFOLYAM, 2013. 1. SZÁM

Kitörési pontok: innováció és oktatás

Évértékelő interjú dr. Futó Péterrel, az MGYOSZ elnökével

**Béremelési bizonytalanság,
számháborúval**

2. oldal

**Stratégiai megállapodások:
hasznosak vagy károsak?**

10–12. oldal

**Munka törvénykönyve:
rugalmasabb szabadság**

15. oldal

TARTALOM

KOMMENTÁR

Béremelési bizonytalanságok 2

CÍMLAPINTERJÚ

Kitörési pontok: innováció és oktatás
(dr. Futó Péter) 3-7

FÓKUSZBAN

Hogy lehet több a kevesebb? 8

IMF-megállapodás:

Egyelőre nincs rá esély 9

KÖRKÉRDÉS

Stratégiai megállapodások:

Kinek, mire, miért jók? 10-12

NAPIRENDE

Globalizációs index:

Két hellyel jobb 14

Mt.: Mindkét félnek előnyös 15

BRÜSSZELI HÍRADÓ

Emberi Agy Projekt:

Magyar részvétellel 16

Európai Bizottság:

Több vállalkozó kell 16

Szigorodnak a hitelminősítők

jogszabályai 17

Működik a kiberbűnözés elleni

európai központ 18

Javult az euróövezeti gazdasági

hangulat 18

CSR-HÍREK

A felelős vállalatok hét pontja 19

GONDOLATJEL

Kik vitték csődbe a világot? 20

A Magyar Gyáripar

az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok
Országos Szövetsége**Szerkesztőség:** Budapest, Kossuth L. tér 6-8.**Telefon:** 06 (1) 269-2227**E-mail:** mgyosz@mgyosz.hu**Internet:** www.mgyosz.hu**Layout:** Abonyi Brigitta**Fotó:** Vámos Judit**Hirdetésfelvétel:** klajko@mgyosz.hu**Telefon:** 06 (1) 269-2227

ISSN: 1219-6193

Dr. Rolek Ferenc
az MGYOSZ alelnöke

„Az elhúzódsó válság megviselte a vállalkozásokat, és jövedelmezőség szempontjából szétzilálta a mezőnyt”

Béremelési bizonytalanságok

Az év elején szokásos számháború még javában tart a gazdasági növekedés várható mértékéről, a GDP alakulásáról. A kormány előrejelzése jelenleg 0,9 százalék, míg kevésbé optimista intézmények és szakértők stagnálással vagy kismértékű csökkenéssel számolnak. A lényeg: jelentős elmozdulás, javulás az elmúlt évhez képest nem várható.

A helyzet Európa más részein sem nagyon különbözik, így vállalkozásaink az export jelentős felfutásában sem reménykedhetnek. Persze azért üdítő kivételek lehetnek. További bizonytalanságot okoz mind az exportáló, mind az importáló vállalkozásoknak a forintárfolyam ingadozása.

A fenti piaci várakozások miatt a vállalkozások jövőbeni bevételei nagy bizonytalansággal prognosztizálhatók. Ebben a helyzetben az óvatosság kötelező. Ennek egyik alapeleme a nagyon szigorú és következetes költséggazdálkodás. A költségekre van a vállalkozásnak direkt befolyása, ez tervezhető, kalkulálható és alakítható „saját hatáskörben” a leginkább. A költségek természete is nagyon különböző a megtakarítási lehetőségek szempontjából. Mivel az adó vagy a hatósági áras szolgáltatások költsége inkább rugalmatlan, ezért a költséggazdálkodás leginkább kínálózó terepe a személyi költségek alakítása. Ez 2013-ban nagymértékben behatárolja a bérek várható alakulását.

A minimálbér és a garantált bérminimum emeléséről megállapodás született, amelynek értelmében az állami költségvetés a legérintettebb ágazatoknál a költségnövekedést az első fél évben az érintett vállalkozásoknak visszatéríti. Ezzel együtt sok vállalkozásnak nehézséget okoz a több mint 5 százalékkal megemelkedett bérek kifizetése, és a költségvetés kedvezményezettjeinek is állni kell ezt a költséget a második fél évben.

Eddig erre az évre – az elmúlt évektől eltérően – nem született bérnövekedési ajánlás. Az MGYOSZ pozitívnak tekinti az ilyen ajánlás orientáló szerepét, azonban 2013 ebből a szempontból egyedi. Az elhúzódsó válság megviselte a vállalkozásokat, és jövedelmezőség szempontjából szétzilálta a mezőnyt. Az átlag elvesztette orientáló szerepét és jelentését. Lehet persze mondani, hogy amelyik vállalkozás képes rá, az infláció körül emeljen, de sokan erre képtelenek lesznek.

A szigorú költséggazdálkodásnak tehát nincs alternatívája, vagy ahogy miniszterelnökünk mondta: hitelből nem szabad bért emelni.

KITÖRÉSI PONTOK: INNOVÁCIÓ ÉS OKTATÁS

Furcsa év volt 2012: nagyon eredményes és nagyon kudarcos – értékeli a múlt évet dr. Futó Péter, az MGYOSZ elnöke. Eredményes a szövetségnek, hiszen az intenzív munka több esetben is sikerrel járt, kudarcos, mert a magyar gazdaság számára 2012 a recesszió éve volt.

Magyar Gyáripár: *Indítsuk pozitívan a múlt év értékelését: mit tart eredményesnek az MGYOSZ munkájában?*

Dr. Futó Péter: Talán a legfontosabb az volt, hogy hatályba lépett az új munka törvénykönyve, amely több területen rugalmasabban illeszkedik az üzleti szektor igényeihez. Szövetségünk rendszeresen részt vesz az országos egyeztető fórumot jelentő Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács munkájában és legmagasabb szinten képviselteti magát a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumának munkájában, amely a kormány és a versenyszféra munkaadói szövetségeinek, valamint szakszervezeteinek részvételével működő országos egyeztető testület. Közel hat ezer közvetlen és közvetett tagunk érdekeit jelenítjük meg továbbá a Vállalkozásfejlesztési Tanácsban, valamint a szakminisztériumokkal folyó közvetlen tárgyalásaink során. Az MGYOSZ működésében kiemelt szerepet játszik a tagsággal (mind a vállalatokkal, mind a szakmai szövetségekkel) való elektronikus kapcsolattartás. Az MGYOSZ havi magazinját, a *Magyar Gyáripárt* és a *Gazdasági Helyzetkép* című kiadványát is elektronikusan terjeszti. Ezek a kiadványok rendszeresen eljutnak a tagvállalatok, tagszervezetek képviselőihez, ezek tulajdonosi, menedzseri köréhez csak úgy, mint más hazai gazdasági, politikai döntéshozókhoz, illetve nemzetközi partnereinkhez is. A szövetség tagjai körében népszerű és jelentős médiafigyelemmel kísért az

MGYOSZ TESTÜLETI ÜLÉSEK

Az érdek-képviselési munkában a legmagasabb szintű felhatalmazó testület az Elnökség, mely ülésein keresztül biztosítja a mandátumot az MGYOSZ képviselőinek. 2012-ben 3 alkalommal került sor elnökségi ülésre, ahol sok más egyéb között az alábbi témák kerültek napirendre:

- az MGYOSZ elnökének és José Manuel Barroso brüsszeli találkozájának előkészítése
- beszámoló az MGYOSZ pályázati tevékenységéről
- BusinessEurope Koppenhágában megrendezésre kerülő elnökségi ülésének előkészítése
- a Szövetség kommunikációs tevékenysége
- az MGYOSZ *Gazdasági Helyzetkép* kiadvány tervezetének bemutatása és megvitatása
- az új munka törvénykönyve első tapasztalatainak irányuló felmérés bemutatása
- az elvárt béremelés tapasztalataira irányuló felmérés eredményeinek bemutatása

MGYOSZ Csúcstalálkozó rendezvénysorozat, ahol a résztvevők első kézből ismerhetik meg a meghívott gazdasági-politikai döntéshozó álláspontját, kaphatnak információt, s persze kérdezhetnek, véleményt mondhatnak. Tavalay Andor László foglalkoztatásért felelős európai biztos és Kovács Árpád, a Költségvetési Tanács elnöke volt a vendégünk.

MGY: *Tavalay nagy vita kísérte az új munka törvénykönyvének megalkotását, de voltak egyéb, a munkáltatók számára fontos változások is. Ezek kialakításába beleszólhatott az MGYOSZ?*

Dr. Futó Péter: Tavalay több fontos jogalkotási döntésnél érvényesíteni tudtuk tagjaink érdekeit. Így például a munka törvénykönyvénel, az elvárt béremelésnél, a munkáltatók utazási költségtérítési kötelezettségéről szóló vitánál, a munkáltatók adminisztrációs terheinek csökkentésénél, környezetvédelmi termékdíj törvényénél, a csomagolási és csomagolási hulladékról szóló kormányrendeletnél, a hulladékokkal foglalkozó törvény és végrehajtási rendeleteinél, az új közbeszerzési törvényénél, az EU Energia- és Klímapolitika 2050 magyar vitájánál, vagy például a nemdohányzók védelméről szóló törvény tervezeténél.

MGY: *A külföldi kapcsolatok ápolása fontos a tagok, s az MGYOSZ számára. Hogyan alakult tavaly az MGYOSZ nemzetközi tevékenysége?*

PÁLYÁZATI TEVÉKENYSÉG

Szakmai szolgáltatásainak erősítésére az MGYOSZ rendszeresen részt vesz nemzetközi pályázatokban, melynek keretében eseményeket, szakmai anyagokat készít tagjai és a szélesebb szakmai közönség számára. 2012-ben az alábbi, nagy érdeklődésre számot tartó témában voltak rendezvények:

- a munkahelyi stressz megelőzése és kezelése
- vállalati szerkezetátalakítás és gazdasági válság
- szociális partnerek együttműködése a hátrányos helyzetű munkaerő-piaci csoportok minél hatékonyabb integrációja érdekében.
- tananyag kidolgozása a kisvállalkozások IT-használati gyakorlatának javítására (folyamatban)
- a munkavállalók pénzügyi részvétele: a legjobb gyakorlatok bemutatása

Dr. Futó Péter: Az MGYOSZ a magyar munkaadói szövetségek közül immár több mint tíz éve egyedülként tart fenn képviseletet Brüsszelben. Ennek elsődleges célja a brüsszeli székhelyű Európai Munkaadói Szövetségben, a BusinessEurope-ban való minél hatékonyabb érdekképviselet. A 35 tagországból 41 tagszövetséget tömörítő BusinessEurope 7 szakmai bizottságot, azon belül 60 állandó munkacsoportot működtet tagjainak képviselőiből. Ezekben a magyar székhelyű vállalati képviselők közvetlen és rendszeres részvétele mind időben, mind anyagokban korlátozott, a folyamatos érdekvégyesítés biztosítását szolgálja a helyi képviseleti iroda fenntartása. Az iroda emellett folyamatosan kapcsolatot tart brüsszeli magyar képviseletekkel és az európai uniós intézményekkel, többek között az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal, valamint szervezési támogatást nyújt Brüsszelbe érkező hazai szakmai delegációk fogadásához. Az MGYOSZ képviselői képviseltetik magukat a BusinessEurope legfőbb döntéshozó szerveiben: az Elnökök Tanácsában (COPRES), a Végrehajtó Bizottságban (EXBU) és a Főtitkárok Bizottságában (EXCO). A BusinessEurope-on keresztül a MGYOSZ képviselője részt vesz a szociális partnerek és az EU döntéshozói között zajló európai szintű háromoldalú vitákban, így az Európai Gazdasági és Szociális Tanács testületeiben, az Európai Szociális Párbeszéd Bizottságban, az Európai Szociális Alap Bizottságban. 2012-ben három fontos tripartit vitában vállaltak aktív szerepet az MGYOSZ képviselői: az európai munkaidő irányelv felülvizsgálatára irányuló tárgyalássorozatban, az ifjúsági foglalkoztatás helyzetének javítására irányuló intézkedéscsomag kidolgozásában és a foglalkoztatási csomag (Employment Package 2012) vitájában. A szövetség szakértői aktívan részt vettek az európai kiküldetési irányelv felülvizsgálatára irányuló munkaadói álláspont kialakításában is, mely a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fóruma Monitoring Bizottságának napirendjén is szerepelt. Az IOE a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet, az ILO mellett működő munkaadói szövetség, melynek tagjai Magyarországon a VOSZ és az MGYOSZ. Az MGYOSZ, képviselőjén keresztül, 2012-ben részt vett a fiatalok foglalkoztatási válságának megoldására irányuló ILO álláspont vitáján és a minimális szociális védelmi küszöb meghatározására irányuló ajánlás tervezetének vitáján is.

MGY: *Akkor nézzük, miért ítéli kudarcosnak is a múlt évet?*

Dr. Futó Péter: A legegyszerűbb lenne azt mondani, hogy a gazdaság 1,5 százalékos körüli visszaesése miatt. De nem csak ez a baj. Ugyanakkor gond, hogy a magyar gazdaságban a bizalomhiány tartóssá és krónikussá vált. Éppen ezért nem is értékelhető most az ország valós állapota kizárólag gazdasági mutatószámok alapján. A bizalmi válság miatt ugyanis a ténylegesnél is rosszabbnak ítélnék meg bennünket külföldön. Nem bíznak bennünk, nem kiszámítható a gazdaságpolitika, nem tudják, hogy milyen váratlan fordulat jön még a gazdaságpolitikánkban. Éppen ezért a bizalom és a kiszámíthatóság helyreállítása a legsürgősebb. Ha ez megvan, vagy legalábbis pozitív irányba mozdul el, akkor meggyőződésem, hogy a gazdasági eredmények sem maradnak el. A bizalom erősítéséhez komolyan hozzájárulna, ha ez év tavaszán kikerülne a túlzottdeficit-eljárás hatálya alól.

MGY: *Gazdasági Helyzetkép címmel az MGYOSZ tavaly elkészített egy elemzést, melyben górcső alá vették a magyar gazdaság jelenlegi állapotát, jövőbeni kilátásait, s legfőképpen a teendőket. Annyi makrogazdasági elemzés lát napvilágot, miért kellett az MGYOSZ-nak egy saját kiadvány?*

Dr. Futó Péter: Lehet, hogy sok elemzés lát napvilágot, ezt nem vitatom. De olyanról nem tudok, amely kifejezetten a munkaadók szempontjából, a vállalkozások véleményére alapozva vizsgálja a gazdasági fejleményeket. Úgy gondoltuk, annyi tudás, és főleg üzleti tapasztalat van szövetségünkben, hogy érdemes bizonyos időközönként végiggondolni ezeket, s megszervezve, elemezve közreadni, legfőképpen tagjainknak. Bízunk abban, hogy a politikai döntéshozók is elgondolkodnak azon, mit javasol a legnagyobb magyar munkaadói szervezet.

MGY: *S volt már valamilyen reakció a javaslatokra?*

Dr. Futó Péter: Biztos, hogy nemhiába mondjuk el véleményünket. Az új munka törvénykönyve több olyan javaslatot épített be a szabályokba, melyeket tagjaink, s maga az MGYOSZ is javasolt. Így rugalmasabban lehet foglalkoztatni a dolgozókat. Abban bízunk, hogy a cégek versenyképességét szolgáló nagyobb mozgásterületet a munkaadók megfontoltan alkalmazzák, s ha csak tehetik, a munkavállalók igényeit is figyelembe veszik az új szabályok alkalmazásánál. A legfontosabb azonban az, hogy a munkahelyeken semmilyen akadálya ne legyen a növekedés beindulásának. Ez mindenkinek az érdeke. Úgy látjuk, a kormány munkahelyvédelmi

programjában is visszaköszönnek az MGYOSZ javaslatok.

MGY: *Mit tart a Gazdasági Helyzetkép legfontosabb megállapításainak?*

Dr. Futó Péter: A kiadvány elolvasható az MGYOSZ honlapján, ezért én csak két fontos megállapítást emelnék ki. Első: az innováció, s a kutatás-fejlesztés erősítése nélkül nincs tartós növekedés. A második: versenyképes gazdasághoz versenyképes, korszerű oktatás, képzés szükséges. Egyik fontosabb, mint a másik. Mégis, hajlamosak vagyunk a mindkettőre költött pénzt válság idején csökkenteni, visszafogni. Pedig talán éppen most kellene növelni, hogy mire vége lesz a válságnak, tudásban, kreativitásban erősebbek legyünk.

MGY: *A kutatás-fejlesztés-innováció hármasként költött pénz az Európai Unióban sem éri ell az USA hasonló szintű költségeit, tehát nem csak magyar, hanem uniós gondról van szó.*

Dr. Futó Péter: Magyarországon nagyságrendileg a GDP egy százalékát fordítjuk kutatásra, fejlesztésre és innovációra. Nem volt lényeges elmozdulás az elmúlt 10 évben, csupán minimális javulást láthattunk 2008 óta, amit a nemrég bejelentett állami forrásmegvonás veszélyeztethet. Az Európai Unió tagállamainak átlaga nagyságrendileg kétszerese a magyar adatnak. Jól mutatja a lemaradásunk mértékét, hogy az USA, illetve Japán GDP-je

több mint 3%-át költi K+F+I-re. Régiós összehasonlításban sem jobb a helyzet: Magyarországon és Lengyelországban átlagosan a cégek az árbevételük 0,9 százaléka alatti összeget fordítanak K+F beruházásokra, Szlovákiában és Romániában a cégek árbevételük több mint 1 százalékát költik innovációra. A régióban Csehország és Horvátország kiemelkedik ebből a szempontból. Ott a magánvállalatok a bevételeik 3 százaléka feletti összeget képesek a K+F+I projektekre fordítani.

MGY: *Ha idáig nem változott a helyzet, mitől remél javulást, mitől pörögne fel az innováció Magyarországon?*

Dr. Futó Péter: Szükségből. Teljesen nyilvánvaló, hogy az innovatív vállalkozások erősödése jelentheti a kitörési pontot a magyar gazdaság számára. Jó megoldás lehet az összehangolt, akár kormányzati szinten koordinált K+F+I programok elindítása, hiszen ez biztosítaná a kevés rendelkezésre álló forrás hatékony allokációját. A vállalkozások és az egyetemek közötti K+F+I együttműködések támogatása is kiemelkedő jelentőségű. Fontos lépés lenne a vállalati közvetlen K+F+I beruházások élénkítése érdekében az innovációs járulékok helyi felhasználási lehetőségének visszaállítása.

MGY: *Hogyan alakítaná át az oktatási rendszert, hogy az megfeleljen a gazdaság igényeinek?*

NYERTES PÁLYÁZATOK

2012-ben az MGYOSZ számos nyertes pályázata mellett további két témában is sikerrel pályázott, melynek eredményei 2013-ban lesznek elérhetők a tagok számára:

- ifjúsági foglalkoztatás javítása: az MGYOSZ vezetésével, 7 ország közreműködésében megvalósuló projekt célja felhívni a figyelmet az ifjúsági foglalkoztatás javításának kulcskérdéseire, ennek megfelelően kampány indítása, legjobb gyakorlatok bemutatása
- a Norvég Alap „tisztes munka” programja: az elnyert támogatás keretében az MGYOSZ ingyenesen hozzáférhető munkajogi tananyagot készít, mely nyomtatásban és e-learning keretrendszerben is hozzáférhető lesz, online munkajogi tanácsadó felületet biztosít, és munkajogi felkészítőket szervez. Emellett tárgyalástechnikai felkészítőket is megrendezésre kerülnek a projekt keretében, specializált tartalommal a kollektív tárgyalásokra való minél hatékonyabb felkészülés segítése érdekében

„A válság elhúzódik, a pánikreakciókon már túl vagyunk, célszerű lenne hosszabb távra is előregondolkodni.”

dr. Futó Péter,
az MGYOSZ elnöke

MGYOSZ – PRICEWATERHOUSE COOPERS VEZÉRIGAZGATÓI FELMÉRÉS

Az MGYOSZ tagszervezetének, a PWC-nek a kezdeményezésére 2012-ben részt vett az első magyar vezérigazgatói felmérésben. A felmérés célja egy, a PWC globális felméréséhez hasonló magyar kutatás elkészítése volt, mely a legjelentősebb magyarországi gazdasági szakemberek elkövetkező egy évre szóló gazdasági várakozásait elemezte. A gazdasági körökben és a sajtóban egyaránt jelentős visszhangot kiváltó, magas rangú eseményen bemutatott felmérés 2012-ben 80, 2013-ban közel 120 vállalatvezető részvételével valósul meg.

Dr. Futó Péter: Nem vagyok oktatási szakember, tehát ne várjon tőlem konkrét menetrendet. A végeredményt mondanám, az oda vezető utat pedig dolgozzák ki az ehhez értő szakemberek. Olyan oktatási rendszer kell, amely a legkorszerűbb ismeretek befogadására képessé teszi a diákokat. Amely ad tudást is, de a készségek fejlesztését sem hanyagolja el, hiszen a gazdaság állandóan megújuló tudást igényel a versenyképesség tartásához. Lényeges, hogy a diákok az alapvető ismereteket magas szinten megtanulják úgy, hogy a későbbiekben ezeket minden élethelyzetben, esetleges átképzéseket, munkahelyváltásokat követően is alkalmazni tudják. A nemzetközi trendek is azt mutatják: el kell mozdulni a statikus, passzív tárgyi tudást előtérbe helyező rendszertől. A jó íráskészség ki fejlesztése, az értő olvasás, az alapszintű informatikai ismeretek és matematikai tudás, illetve az angol nyelv ismerete azok a fő pontok, melyekre az alap- és középszintű oktatási rendszerünknek koncentrálnia kellene. A tehetséggondozásra a jelenleginél nagyobb hangsúlyt kell fektetni. Az átlagosnál jobb képességű tanulók – például emelt szintű matematikai – oktatása akár speciális osztályokban olyan befektetés, mely az ország számára mindenképpen megtérül hosszabb távon. Ez volt az oka annak, amiért az MGYOSZ levélben – sikerrel – kérte az oktatási kormányzatot, hogy a korábbi terveitől eltérően mégis támogassa a speciális matematikai oktatást végző iskolák státuszának elismerését, a speciális képzés tanterveinek akkreditációját, illetve azok fenntartását.

A felsőoktatásban a keretszámok átalakításának együtt kell járnia az államilag finanszírozott férőhelyek racionálisabb elosztásával. Fontos lenne, hogy a szociális szempontok a jelenleginél erősebben jelenjenek meg a felsőoktatási ösztöndíjrendszerekben annak érdekében, hogy a nehéz helyzetben lévő társadalmi csoportok számára is valós mobilitási lehetőséget, kitörési pontot jelenthessen a főiskolai vagy egyetemi képzés.

MGY: *A munkaadók általában a szakképzésre szoktak panaszkodni: vagy azért, mert egy-egy szakmában szinte nincs is, vagy azért, mert nem elég korszerű, alacsony színvonalú.*

Dr. Futó Péter: Ezen a téren is vannak változások, az eredményt csak később tudjuk értékelni. Az MGYOSZ fontosnak tartja, hogy megtörténjen a hazai szakképzés és a technikusképzés rendszerének újragondolása, a piaci igényekhez történő igazítása. A bérköltség 1,5%-át kitevő szakképzési hozzájárulás egy részének helyi, az adott vállalatnál történő

felhasználása hatékony eszköz volt a cégek számára a munkaerő fejlesztésének szempontjából. Ennek a lehetőségnek a visszaállítása szerintünk minden érintett fél számára előnyös lenne, hiszen a munkavállalók képességeit és fejlesztési igényeit legjobban az adott vállalat ismeri.

MGY: *Egy éve a Magyar Gyáripar azt kérdezte öntől, mit javasolna a kormánynak, ezt válaszolta: „Együttműködést, közös gondolkodást, folyamatos egyeztetést. Nemcsak a munkaadókkal, de a munkavállalókkal, s persze, a nemzetközi szervezetekkel egyaránt.” Mit válaszolna most erre a kérdésre?*

Dr. Futó Péter: Ugyanezt. Még akkor is, ha van elmozdulás a párbeszéd irányába, de ez még kevés. Jó, hogy létrejött a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fóruma, amelynek az MGYOSZ is résztvevője, de ennél többet szeretnénk. Folyamatos párbeszédet, a gazdaságot alapjaiban érintő törvénytervezetek előzetes megismerését, véleményezését. Nem jó, ha újságból értesülünk arról, hogy a vállalatok mozgástere hirtelen, egyik napról a másikra megváltozott. A válság elhúzódik, a pánikreakciókon már túl vagyunk, célszerű lenne hosszabb távra is előgondolkodni.

MGY: *Hogyan értékeli azt, hogy a kormány 40 kiválasztott vállalattal stratégiai együttműködési megállapodást kötött, illetve köt?*

Dr. Futó Péter: Jó, ha a kormány keresi az együttműködést a vállalatokkal. Válságban fontos, hogy kijelölje, mely területeket, mely vállalatokat tart különösen jelentősnek. Örülök ezeknek a megállapodásoknak, azért egy kicsit fájlalom is a 40 cég kiemelését a sok ezer nem kiemelt képviselőjében. Jó lenne ilyen stratégiai megállapodás – képletesen persze – az egész magyar üzleti szektorral, mert csak akkor lesz sikeres az ország, ha a politika és a gazdaság együttműködik, egy irányba húz.

MGY: *Mire számít, hogyan alakul az idén az MGYOSZ szerepe a magyar gazdaságban?*

Dr. Futó Péter: Bízom benne, hogy idén is képesek leszünk tagjaink érdekeinek hatékony képviselőjére. Tudom, hogy szükség van a munkavállalók, a munkaadók és a kormány folyamatos párbeszédére, együttműködésére. Remélem, hogy ez egyre jobban megvalósul a gyakorlatban is, s akkor az MGYOSZ a jelenleginél is fontosabb tényező lesz a munkaadói érdekérvényesítésben. Itthon és külföldön egyaránt.

MGY

2012: négy kép, négy esemény

► A magyar gazdaság esélyei és reményei címmel tartott előadást az MGYOSZ-csúcstalálkozón dr. Kovács Árpád, a Költségvetési Tanács elnöke

► Tavaly február 7-én volt a tisztújító közgyűlés – nagy változások nélkül: az új elnök a régi maradt, s a társelnök személye sem változott. A képen dr. Vadász Péter társelnök, Wimmer István főtítkárral és dr. Futó Péterrel

► Tavaly az egyik legsikeresebb MGYOSZ-rendezvény az a csúcstalálkozó volt, ahol az európai munkanélküliségről, az Európai Unió kilátásairól tartott előadást Andor László, az EU foglalkoztatási, szociális és társadalmi befogadási kérdéseiben illetékes biztosa. A képen dr. Vadász Péter társelnök és dr. Futó Péter elnök között foglal helyet

► Kozma András, Gablini Gábor és Lócsei Tamás azon a kerekasztal-beszélgetésen, mely az első magyarországi vezérigazgatói felmérés ismertetésén került sorra. A PricewaterhouseCoopers partnere a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége volt

HOGY LEHET TÖBB A KEVESEBB?

A kevesebb is lehet több – ez a következtetés vonható le az EU 2014–2020 közötti pénzügyi keretrendszeréről szóló kommentárokból. Magyarország nettó pozíciója úgy javulhat az elmúlt 7 évhez képest, hogy ugyan csökken a kapott támogatás, de nagyobb mértékben csökken a GDP alapján meghatározott befizetés is.

Elsőször fordult elő az EU történetében, hogy a szervezet az új költségvetési ciklusban kevesebb pénzzel gazdálkodhat, mint a megelőzőben: 2011-es árakon számítva ez 959,9 milliárd euró lesz (a mostani ciklushoz képest 34 milliárd euróval szerényebb a keret), a tervezett kifizetések pedig 908,4 milliárd euróra rúghatnak. A pénz legnagyobb része agrártámogatásokra és kohéziós felzárkóztatásra megy. Magyarország számára mindkettő fontos.

Magyarország lényegében mindent elért, amit elérhetett – fogalmazott a magyar miniszterelnök a 2014–2020 közötti EU-büdzsét értékelve. Bár korábban 25 milliárd eurós támogatás jutott Magyarországra, s ez most 20,4 lesz, összességében mégis javult Magyarország pozíciója. Az egy főre jutó támogatások alapján Litvánia mögött a második legnagyobb kedvezményezettje lesz Magyarország az EU következő költségvetésének. Hét év alatt a magyarok fejénként 712 ezer forintnyi támogatáshoz jutnak – amennyiben persze sikerül maradéktalanul lehívni a keretet –, míg a mostani ciklusban ez 660 ezer forint volt, azaz „kisebb tortából a korábbinál nagyobb szeletet sikerült kihalászni”.

Rogán Antal, a Fidesz frakcióvezetője úgy fogalmazott: azért siker a brüsszeli támogatás mértéke, mivel a következő költségvetési ciklusban hozzávetőleg 80 millió euróval jobb

lesz Magyarország nettó befizetői pozíciója. Míg korábban 24,926 milliárd forinthez jutunk a befizetések után, mostanra ez a szám 25,04 milliárdra emelkedik. (A befizetés mértéke ugyanis egy ország GDP-jétől függ.)

A Magyarországra vonatkozó úgynevezett kiadási plafon a magyar bruttó hazai termék (GDP) 2,59 százaléka, vagyis Magyarország minden évben GDP-jének legfeljebb ekkora hányadát kaphatja azon régiók felzárkóztatásának támogatásához, amelyekben a GDP nem éri el az uniós átlag 75 százalékát. A hét magyarországi régió közül hat ilyen, a közép-európai régió már nem számít elmaradottnak. Emellett a felzárkózó térségeknek a korábbi javaslatnál további 160 millió euróval többet, 1,56 milliárd eurót irányoz elő.

A korábbi tervekkel ellentétben az elfogadott MFF (multiannual financial framework) Magyarország legelmaradottabb térségei esetében 75 helyett 85 százalékban maximálná az uniós finanszírozás arányát a támogatott projektekben. A keretköltségvetés emellett lehetővé teszi a vissza nem igényelhető forgalmi adó beszámítását is a támogatási összegbe, amiért Magyarország keményen küzdött. Ez, valamint a magasabb uniós finanszírozási aránybecslések szerint éves szinten 210 milliárd forintos egyenlegjavulást jelent a magyar költségvetés számára.

MGY-összeállítás

IMF-megállapodás: Egyelőre nincs rá esély

Az IMF helyett dollárkötvény kibocsátásával teremti elő a magyar kormány az államháztartás finanszírozásához szükséges pénzt. Mindez azt is jelenti, hogy belátható időn belül nem lesz megállapodás Magyarország és a valutaalap között.

Az IMF készenléti hitelről kívánt tárgyalni, míg a magyar kormány egyfajta védőhálót, rugalmas pénzügyi keretet szeretett volna. Az álláspontok nem közeledtek, sőt az IMF országértékelése után világossá vált: egyelőre nincs esély megegyezésre. A Nemzetközi Valutaalap (IMF) ugyanis itteni országlátogatása, s vizsgálata után új gazdaságpolitikai irány szükségességét fogalmazta meg Magyarországnak számára. A fenntartható költségvetési konszolidáció, a növekedés és a bizalom elősegítése, a pénzügyi szektor rendbetétele és a strukturális reformok végrehajtása nélkül nem lesz tartós siker.

A delegáció közlése szerint a 2012. évi 1,5 százalékos visszaesés után 2013-ban várhatóan stagnál a magyar bruttó hazai termék. A magyar gazdaság gyenge teljesítménye részben strukturális okokra vezethető vissza, de egyes gazdaságpolitikai intézkedések is hátráltatják a kilábalást – szögezi le a közlemény. Hozzáteszik, hogy a jelenleg kialakult kedvező külpiaci helyzet jó alkalom arra, hogy a magyar hatóságok végrehajtsák a szükséges korrekciós intézkedéseket.

Az IMF szerint a kedvező világgpiaci helyzet enyhített a kormány finanszírozási nehézségein, de a gazdasági kilátások továbbra is kihívásokat rejtenek. „A gazdaság négy év alatt a második recesszióját éli meg jelenleg, a fogyasztás és a beruházás csökkent, a munkanélküliségi ráta pedig makacsul magas” – írja a valutaalap. „A kormány úgy véli, hogy a magasabb euróvezetési növekedés, az egyes vállalatokkal kötött stratégiai együttműködési megállapodások és az EU-s források nagyobb arányú felhasználása növekedést eredményez a következő években. Azonban a versenyképesség, a kivitel és a növekedés hosszabb távon meg fogja szenvedni, ha nem mozdul el a beruházási ráta a jelenlegi történelmi mélypontról, és a munkaköltségek még

tovább emelkednek. Az ország így középtávon lanyha növekedés elé néz.”

A szervezet szerint az államháztartási hiány jelentősen csökkent 2012-ben, de az ezt eredményező intézkedések rontották a beruházási környezetet. A jelenleg követett gazdaságpolitikát előrevetítve a delegáció szerint a következő években várhatóan nő az államháztartási hiány. Az IMF 2013-ban 3,25 százalékos GDP-arányos hiányt vár, és a következő években is 3 százalék fölötti deficitre számít. Így az államadósság szintje az elkövetkező években a GDP 78 százalékán ragad – írja az IMF.

A valutaalap szerint az első Széll Kálmán Terv helyes megállapításokat tartalmazott, amelyben a kormány strukturális reformok útján kiadáscsökkentést kívánt végrehajtani. Ezzel szemben három év után a kormányzati kiadások továbbra is magas – a régióban az egyik legmagasabb – szintet érik el, és a kormány ezeket egyre inkább a piacot torzító adók útján finanszírozza – véli a szervezet.

A valutaalap szerint a kormányzati kiadások hatékonyságának növelése lehetővé tenné az adórendszer racionalizálását, ami ösztönzőleg hatna a beruházásokra, a munkaerő-piaci aktivitásra és a növekedésre. A szervezet szerint 2015-re 2 százalék alá kell csökkenteni a GDP-arányos hiányt, ami azért fontos, hogy stabilan csökkenő pályára álljon az adósságpálya.

A valutaalap szerint komoly aggodalomra ad okot Magyarország potenciális növekedési üteme, amely jelenleg 0 körül van, és középtávon 1-1,5 százalék körül lehet. A kiszámíthatóbb gazdaságpolitika, a vállalatok esélyegyenlőségének biztosítása és a strukturális reformok végrehajtása elengedhetetlen a gyorsabb növekedési ütem és a nagyobb a magasabb életszínvonal biztosításához.

MTI

ÉVENTE ORSZÁG- LÁTOGATÁS

Az IMF valamennyi tagállamában éves rendszerességgel folytat úgynevezett négyes cikkely szerinti országlátogatást. A szervezet közgazdasági ilyenkor többek között az ország költségvetési és monetáris politikáját vitatja meg kormánytagokkal, politikusokkal, jegybanki tisztviselőkkel, felügyeleti hatóságok vezetőivel, illetve a piaci szektor és a tudományos élet meghatározó szereplőivel.

Stratégiai megállapodások: Kinek, mire, miért jók?

Negyven céggel stratégiai együttműködési megállapodás köt a magyar kormány. Az eddigi megállapodások jelzik, hogy főként a termelő, sok munkaerőt foglalkoztató cégek a kiválasztottak. Körkérdésünk e megállapodásra vonatkozott. 1. Helyesli, hogy a kormány ilyen stratégiai megállapodást köt? 2. Ön kivel kötne ilyen megállapodást? Milyen tartalommal?

Erősítik a bizalmat, csökkenthetik a kiszámíthatatlanság érzését

1. Alapvetően nem tartom kifogásolandónak stratégiai együttműködési megállapodások kötését a kormány és a cégek között. Ezek erősítik a bizalmat, az együttműködést a kormány és a vállalkozások között. Különösen egy olyan időszakban fontos ez, amikor több éves stagnálást követően – a nem túl kedvező nemzetközi gazdasági feltételek ellenére – bizony a gazdasági növekedésnek be kellene indulnia. Egy ilyen szerződés akár csökkentheti is a kiszámíthatatlanság érzését. Egy stratégiai együttműködés, partnerség előkészítése és fenntartása segítheti a folyamatos párbeszédet, bár ennek formája, rendszeressége a közleményekből nem látható. A párbeszéd segítheti a (tervezett) kormányzati intézkedések hatásának megismertetését is. A stratégiai partnerségnek nem szabad más cégek ellen irányulnia, akadályozni azok érvényesülését, piacra jutását.

Véleményem szerint ilyen megállapodások elősegíthetik, megerősíthetik a cégek elkötelezettségét a munkahelyek megtartásában, a tevékenységük bővítésében. Tevékenységük kormányzati elismerése, értékelése, a kapcsolat, a kommunikáció erősítése értékes elem a cégek, azok tulajdonosai részére is.

2. Érdemesnek tartanám a kormány és a gazdaság szereplőinek szorosabb együttműködését a növekedés feltételeinek megteremtésében, a megfelelő gazdasági körülmények kialakításában, a tervezett intézkedések hatásvizsgálatában. Ennek érdekében rendszeres, szervezett megbeszélések hasznosak lehetnek a kormány és jelentős szervezetek, így az MGYOSZ között is. A megbeszélések transzparensnek is legyenek, napirenddel és nyilvános jegyzőkönyvvel, megfelelő kommunikációval. Ezek az egyeztetések ne csak a munka világának egyébként fontos kérdéseivel foglalkozzanak. Párbeszéd a gazdaság szereplői között

Niklai Ákos, alelnök,
Magyar Szállodák és Éttermek
Szövetsége, az MGYOSZ alelnöke

„A turisztikai szakma és a szakmai szövetségek – benne a szállodaiparral és a vendéglátással – keveslik és igénylik a növekedést segítő, a gazdálkodás feltételein javító, közösen elhatározott lépéseket, intézkedéseket.”

Niklai Ákos

– az időnkénti érdekellentét ellenére – elősegíti a szükséges harmónia, közös gondolkodás megteremtését.

Bizonyára sok gazdasági ágazatban vannak jó példák. Így szűkebb szakterületemen, a turizmusban a Magyar Szállodák és Éttermek Szövetsége (MSZÉSZ) 2012-ben stratégiai együttműködési megállapodást kötött a Nemzetgazdasági Minisztériummal, melynek első legnagyobb hozadéka a kormány által újonnan létesített nemzeti turisztikai védjegyrendszer összekapcsolása az európai szállodai szövetségek által létesített Hotelstars Union osztályba sorolási és minősítési rendszerrel. Ezzel egy nem kívánatos párhuzamosságot sikerült elkerülnünk, ugyanakkor jelentős közös lépést tettünk a szolgáltatások minőségének javítása érdekében. Ez a stratégiai együttműködési megállapodás több területen adott további egyeztetési lehetőséget, így például a SZÉP Kártya optimalizálásában, vagy éppen 2013-ban – a VIMOSZ-szal és az MSZÉSZ-szel együttműködve – a szerzői jogdíjak rendszerének felülvizsgálatában. Európai uniós projektekben is együttműködhetünk, így most éppen az időskorúak elő- és utószezonai utaztatásának elősegítő modell kidolgozásában is.

Ezzel együtt a turisztikai szakma és a szakmai szövetségek – benne a szállodaiparral és a vendéglátással – keveslik és igénylik a növekedést segítő, a gazdálkodás feltételein javító, közösen elhatározott lépéseket, intézkedéseket, ahogy ez egyértelműen elhangzott a turizmus hagyományos február 1-jei gálaestjén is. A szakemberek véleménye szerint erőteljesebb, jobban és kiszámíthatóbban finanszírozott helyi, térségi és nemzeti szintű marketing és promóció és kedvezőbb gazdálkodási környezet jelentős növekedést hozhat az országnak a már most is mintegy 10 százalékos GDP-hozzájárulást és mintegy 300 ezer munkahelyet adó turizmusban.

Magyar vállalkozókkal kellene egy általános stratégiai megállapodás

1. Biztosíthatnak presztízst, kiemelt pr-értéket a stratégiai partnerségek a kormány, és az ország számára, de ezen megállapodásoknak valószínűleg olyan egyedi tartalmaik is vannak, amelyek nem nyilvánosak. Ezért csak akkor lehetne hiteles véleményt mondani, ha ismernénk ezeket az adózásra, vagy foglalkoztatásra, minőségi szakembergárda biztosítására vonatkozó részleteket is. Ez utóbbi ugyanis kifejezetten érzékeny terület. Mert számos régióban ma Magyarországon csekély a minőségi szakmunka, és ha egy betelepülő presztízsb beruházás kiszolgálásának érdekében elcsábítják a meglévő képzett szakembereket egy adott régió helyi vállalatától, akkor akaratlanul is, meggyengítik ezzel őket. Ennek a mellékhatásnak a kivédésére hívnám fel a figyelmet, és javasolnám, a kellő előkészítettséget és odafigyelést.

2. Persze fontosak a nagyberuházókkal kötött együttműködések, de magyar vállalkozó lé-

Pintér Zoltán, a BudaCash igazgatósági elnöke, az MGYOSZ elnökségi tagja

vén én nem tennék különbséget a nagy, vagy magyar vagy külföldi beruházók között. Azt venném figyelembe, hogy az elmúlt 2 évtized alatt megerősödött egy piacból élő magyar vállalkozói réteg is, amely fejlesztene és beruházna itthon, ha kiszámítható gazdasági környezetben bízhatna, és olyan adózási és szabályozási környezetben, amely támogatná az új beruházásokat, fejlesztéseket. Tehát én a magyar vállalkozókkal kötném meg az általános érvényes stratégiai együttműködési megállapodást. Ennek az lenne a célja, hogy a Magyarországra érkező és magyar meglévő vállalkozással összemérhető beruházó ne kapjon kiemeltebb elbírálást és támogatást, mint egy hasonló kategóriájú hazai.

„Az elmúlt 2 évtized alatt megerősödött egy piacból élő magyar vállalkozói réteg is, amely fejlesztene és beruházna itthon, ha kiszámítható gazdasági környezetben bízhatna, és olyan adózási és szabályozási környezetben, amely támogatná az új beruházásokat, fejlesztéseket.”

Pintér Zoltán

A legnagyobb munkaadókkal kellene megállapodást kötni

1. Nem lehet egyértelműen hasznosnak tartani az ilyen stratégiai megállapodásokat, de ha nagyon utánagondolok, akkor inkább előnytelennek tartom, mint kedvezőnek. A piacgazdaságban nagy verseny van a piaci szereplők között. Innen kiemelni egy-egy céget azt jelenti, hogy előnyben részesítjük őket, másokkal szemben. Egy definíciót idéznék, miszerint a „stratégiai partnerkapcsolat olyan kölcsönösen előnyös hosszabb távra szóló együttműködés, melynek során megvalósul a felek bizonyos mértékű integrációja, a szövetség rendelkezésére bocsátott ismeretek, eszközök és erőforrások segítségével”. Vagyis megvalósul a diszkrimináció: pozitív és negatív értelemben egyaránt. Aki benne van, annak akárhogy is nézzük, előnyös. A rendszeres konzultáció, az előkészített jogszabályok véleményezési lehetősége az informális haszon lehetőségét rejti magában. Ez nem fair a többi céggel szemben, piac- és versenyellenes. Aki kívül marad, vagyis nem kötnek vele ilyen megállapodást, elesik bizonyos lehetőségektől. Lehet, hogy nincs így, lehet, hogy ezek a stratégiai megállapodások csak gesztusok, de ez nem követhető a gazdaság többi résztvevője részére. Összességében úgy gondolom, hogy a kormánynak nem egyes vállalatokkal, hanem

Dr. Orosz Csaba cégtulajdonos és ügyvezető, az MGYOSZ alelnöke

„A legnagyobb munkaadói szervezetet – s persze, a többit is – megkerülték, s nélküle folynak olyan egyeztetések és szerződéskötések, melyek a piaci szereplők között feszültségeket okozhatnak”

dr. Orosz Csaba

munkaadói szervezetekkel kellett volna stratégiai megállapodást kötni. A cél ugyanis a gazdasági növekedés beindítása, új munkahelyek teremtése, az uniós források igénybevétele, s a gazdaságba történő beintegrálása. Egy-egy multinacionális vállalat célja viszont a piaci részesedés növelése, összetettebb munkafolyamatok megteremtése, alkalmazotti létszám optimalizálása, csökkentése (költségek miatt) vagyis a profit növelése, tehát azt is lehet mondani, érdekelletét áll fenn. Egy munkaadói szervezet – s beszéljünk itt csak az MGYOSZ-ról – képes arra, hogy az érdekeket közös nevezőre hozza, mert amellet, hogy a munkaadókat képviseli, (a stratégiai partnerszerződést aláírók zöme MGYOSZ-tag) képes hosszú távon is szemlélni a gazdaságot, s megtalálni a különböző érdekekben az azonosságot, a közös nevezőt is. Tehát ha a véleményemet kérik az ilyen megállapodásokról, akkor azt kell hogy mondjam, hogy a legnagyobb munkaadói szervezetet – s persze, a többit is – megkerülték, s nélküle folynak olyan egyeztetések és szerződéskötések, melyek a piaci szereplők között feszültségeket okozhatnak, és beláthatatlan módon átalakítják a piaci szereplőinek lehetőségeit, stratégiáját és rövid, középtávú viselkedését.

KÖRKÉRDÉS

2. Az előbb elmondottakból következik, hogy a legnagyobb munkaadói szervezetekkel – így az MGYOSZ-szal, VOSZ-szal, IPOSZ-szal – kötnék stratégiai megállapodást. Ezekben a szervezetekben vannak magyar, külföldi, és multinacionális cégek is, kicsik és nagyok egyaránt. Tehát a kormány és a gazdasági szereplők egy egységes, mindenki számára megkérdőjelezhetetlen és támogatható stratégiai megállapodást tudnának létrehozni és képviselni. Most nagyrészt multikkal születnek stratégiai megállapodások, ezért adott esetben külföldiek érvényesíthetik hatékonyabban üzleti érdekeiket. Akár úgy, hogy a

jogszabályok véleményezésénél közvetlen lobbizásra nyílik lehetőségük. Egy nagy munkaadói szervezet nem egy adott vállalat érdekeit képviseli, hanem több ezer munkaadót, tucatnyi szakmai szervezetet, tehát nagyobb eséllyel szolgálja az egész gazdaságot, mint egy-egy kiemelt vállalat egyedi véleménye, üzleti érdeke. S hogy milyen tartalommal kellene ilyen megállapodás? Valószínűleg a multinacionális cégekkel megkezdett stratégiai szerződések megfontolt koncepció alapján születtek, ily módon nagy valószínűséggel ezt az utat lehetne követni a közeljövőben is, csak átfogóbban, szélesebb körűen.

A kimaradók körön kívül érezhetik magukat

1. Minden szerződés, megállapodás, szándéknyilatkozat annyit ér, amennyi meg valósul belőle. A kormány szerintem a nagyvállalatokra kivetett extra adóterhek egyfajta megnyugtató kompenzációjaként alkalmazza a stratégiai megállapodást. Hogy ez mire lesz elég, azt csak a későbbiekben látjuk meg, az eddig megkötött megállapodások véleményem szerint erősítik a kormány kontra gazdaság párbeszédet. Természetesen, ez a fajta párbeszéd egy új, szokatlan stílus és biztos van olyan veszélye, hogy a kimaradók körön kívülinek érezhetik magukat, vagy a kormány számára jobb esetben arra inspirálhatja a kimaradtakat, hogy kezdjenek el „lapátolni” a bekerülés érdekében. A kérdés csak az, lehetséges-e ezzel a módszerrel elegendő támogatottságot elérni a kormánynak a gazdaság részéről, azaz megnyugszik-e a piac vagy nem. Ezt még nem lehet tudni, érdemes egy kicsit várakozó álláspontra helyezkedni.

Szentpéteri István, a Magyar Klaszterek Szövetségének elnöke, az MGYOSZ alelnöke

2. Hogy én kivel kötnék megállapodást? Vagy mindenkivel, vagy senkivel. Azaz úgy gondolom, hogy a vállalkozások széles körére, azt mondhatnám, teljes körére ki kellene terjeszteni egy megállapodáshálót. S mivel ez vállalatonként, egyenként nem lehetséges, egyfajta gazdasági-társadalmi megállapodást kellene kötni, akár a munkaadói szervezetek bevonásával. Ez a megállapodás feltehetőleg egy elfogadott kormányprogram mögé sorakoztatná fel a gazdaság szereplőit, s a közös cél a gazdasági növekedés beindítása lehetne. A mostani megállapodássorozat egy ilyen átfogó megállapodást hivatott helyettesíteni az érdekegyeztetés helyett. Nem biztos, hogy ezzel elérhető a kívánt eredmény.

„A kormány szerintem a nagyvállalatokra kivetett extra adóterhek egyfajta megnyugtató kompenzációjaként alkalmazza a stratégiai megállapodást.”

Szentpéteri István

„A kormány olyan termelő-, illetve szolgáltató tevékenységet folytató nagyvállalatokkal köt stratégiai együttműködési megállapodásokat, amelyek a magyar gazdaság teljesítményéhez jelentős mértékben hozzájárulnak, a magyarországi export területén jelentős szerepet töltenek be, jelentős magyarországi bázissal rendelkeznek, a hazai GDP-hez és foglalkoztatásbővüléshez jelentős mértékben hozzájárulnak, valamint magyarországi telephelyeiket fejleszteni kívánják.”

Nemzetgazdasági Minisztérium

MEGJELENT!

Az MGYOSZ hosszú évek gyakorlatához hűen ismét megjelenteti közkedvelt Munka törvénykönyve kiadványát, mely már az új, 2012 júliusában hatályba lépő kódex alkalmazására készíti fel a munkáltatókat.

A könyv gyakorló szakemberek közreműködésével, kifejezetten a munkaadók szemszögéből dolgozza fel a vállalatirányítás egyik legfontosabb jogszabálygyűjteményét. Célja megkönnyíteni az új szabályozásra való átállást, praktikus összehasonlításokon és tematikus összefoglalásokon keresztül segíteni az alkalmazást.

A kiadvány a már megszokott, törvényszöveggel egységes keretbe foglalt szerkezetben, közérthető és a mindennapi munkában könnyen használható megfogalmazással átfogó értelmezést is ad, ahogy azt az elmúlt közel egy évtizedben már megszokhatták.

Egyedi ajánlatként az MGYOSZ vállalja, hogy a könyvet megrendelők számára az átmeneti rendelkezések és a könyv következő kiadásáig hatályba lépő módosítások magyarázatait díjmentes kiegészítésként megküldi.

Szerzők:

Bálint Adrienn, az MGYOSZ szociális és munkaügyekért felelős igazgatója
és dr. Lórodi László ügyvéd, munkajogász

A könyv ára: 9800 Ft + áfa/db (+ postaköltség)

MGYOSZ-tagoknak: 8300 Ft + áfa/db (+ postaköltség)

A megrendelőlap letölthető a www.mgyosz.hu oldal Hírek rovatában, illetve igényelhető és visszaküldendő az mkatalin@mgysz.hu e-mail címen.

GLOBALIZÁCIÓS INDEX: KÉT HELLYEL JOBB

Kilencedik helyen végzett Magyarország a Globalizációs Indexen, a régióban hazánk integrálódott leginkább a világkereskedelemben. Az Ernst & Young rangsorának élén Hong Kong, Szingapúr és Írország áll.

MI A GLOBALIZÁCIÓS INDEX?

A Globalizációs Index célja, hogy nyomon kövesse a világ hatvan legnagyobb gazdaságának teljesítményét. A jelentés húsz mutató szerint rendezi sorba az államokat, amelyek öt nagyobb kategóriába sorolhatóak: kereskedelmi nyitottság, tőke-mozgás, technológiai és eszmei termékek cseréje, munkaerő-áramlás, valamint kulturális integráció.

„Magyarország helyezése a listán azt mutatja, hogy a gazdaság jelentősen integrálódott a világkereskedelemben. Ez a kiemelkedő exportnak, a beáramló működő tőkének, valamint a magas szintű tudástranszfernek és infrastruktúrának az eredménye” – mondta Havas István, az Ernst & Young vezérigazgatója. Magyarország két helyet javított az egy évvel korábbi pozícióján, így a kilencedik a 2012-es Globalizációs Indexen. 1995 óta Magyarország hat helyet lépett előre a listán.

Az ország hosszú távon is a kereskedelem, a munkaerőpiac és a technológia területén mutatott az átlagot meghaladó teljesítményt, a kultúra és a tőkepiac esetében azonban elmaradt az átlagtól – derül ki az Ernst & Young jelentéséből.

Nőhet a protekcionizmus

„Az Ernst & Young adataiból egyértelműen kiderül, hogy a következő időszakban lassul a globalizáció üteme és természete is megváltozik majd. A termékek és szolgáltatások kereskedelme a válság előtti szintre tér vissza, valamint a tőkeáramlás is stabilan növekszik. A legnagyobb kihívás azonban a képzett munkaerő globális szintű megtalálása marad, a cégek számára növekvő problémát jelent a megfelelő tapasztalattal és tudással rendelkező munkavállalók felkutatása” – mondta Havas István.

Az Ernst & Young vezérigazgatója hozzátette: a növekvő globális verseny és a

gyenge gazdasági növekedés hatására a fejlett és a BRIC-országokban is nagyobb szerep juthat a protekcionizmusnak a következő időszakban.

Számos multinacionális cég számára Brazília, Oroszország, India és Kína (BRIC-országok) kínált jelentős lehetőségeket az elmúlt időszakban. Ezek az államok továbbra is meghatározó szereplői maradnak majd a világkereskedelemben, a vállalatoknak azonban érdemes más piacok felé is nyitni – mutat rá az elemzés.

Új célpontok

Új, vonzó célszörzörök lehetnek az olyan gyorsan fejlődő államok, mint például Mexikó, Törökország, Dél-Afrika és Vietnam. A bennük rejlő kockázatok mellett ezek a piacok több szempontból is jobban integrálódtak a globális gazdaságba, mint a BRIC-országok, és az elmúlt három évben jelentősen javították a befektetői környezetet, az infrastruktúrát, a kormányzati politikát és a munkaerő-hatékonyságot. Az euró-zóna és az Egyesült Államok is tartogat jelentős lehetőségeket a nehézségek ellenére. A széles sávú internetpenetráció magas aránya, valamint a digitális, mobil- és csúcstechnológiák fejlett szintje továbbra is kiemelkedő szerepet biztosítanak ezeknek az országoknak az áruk és szolgáltatások exportjában – mutat rá a jelentés.

MGY

Mt.: Mindkét félnek előnyös

Az új munka törvénykönyve (Mt.) január 1-jétől életbe lépő szabályai vegyes képet mutatnak a munkáltatók szempontjából: a szabadság kiadásában növelik a rugalmasságot, a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás azonban időben korlátozottabb.

Az új szabályozás a régi jogszabály hatálya alatt létrejött szerződésekre és jogviszonyokra is vonatkozik. Emiatt felmerülhet a kérdés, hogy szükséges-e új munkaszerződéseket, illetve kollektív szerződéseket kötni, illetve a meglévő szerződéseket módosítani.

„Új szerződések megkötésére vagy a meglévők módosítására önmagában a január 1-jén hatályba lépett szabályok miatt nincs szükség. Azon munkáltatóknál, ahol az új Mt. tavaly július 1-jei hatályba lépését követően még nem történt meg a kollektív és munkaszerződések felülvizsgálata vagy módosítása, két okból célszerű lehet ezt mégis megtenni: egyrészt az új szabályozás a munkáltatókra nézve kedvezőbb szabályozást tartalmaz, elsősorban a munkaszervezés terén. Másrészt előfordulhat a szerződésekben olyan, a régi Mt. rendelkezéseire vonatkozó utalás, amely értelmezési és a későbbiekben jogalkalmazási problémákat okozhat” – véli Bozsónyik Hédi, a Szecskey Ügyvédi Iroda partnere.

A szabadság kiadása

A szabadság mértékére vonatkozó szabályok lényegében nem változtak, így a munkavállalók érdekei sem csorbulnak számottevően. A felek megállapodása szerint a szabadság úgy is kiadható, hogy annak tartama a 14 összefüggő napot ne érje el. A két fél abban is megállapodhat, hogy a munkavállalónak életkora alapján járó szabadság egyharmadát a munkáltató az esedékesség évét követő év végéig adja ki. Ezek olyan lehetőségek, amelyekkel a felek élhetnek, feltéve, hogy az új rendelkezéseket ismerik és az általános szabályoktól való eltérésekről írásban megállapodnak. A munkáltatók szempontjából érdemes a szabadság kiadásával kapcsolatos rugalmasabb szabályok biztosította lehetőségekkel időben élni, annak érdekében, hogy ne az év végén merüljenek fel a ki nem adott szabadságok miatti létszámgazdálkodási problémák.

A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás

Az új Mt. a korábbi 110 helyett 44 munkanapra (vagy 352 órára) csökkenti a munkaszerződéstől eltérő munkakörben, munkahelyen vagy más munkáltatónál történő átmeneti foglalkoztatás maximális együttes éves időtartamát. Ez

nehézségeket és nagyobb rugalmatlanságot okozhat a munkáltatónak, hiszen a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás valamennyi formájának alkalmazására a korábbinál lényegesen kevesebb időtartamban van lehetőség.

A távolléti díj számítása

Össességében a munkáltatóknak lehetnek kedvezőbbek a távolléti díj számításának új szabályai, de jelentős különbségek adódhatnak az alkalmazott munkaidő-beosztástól és a bérstruktúrától függően. Ha a munkavállaló a távollét időtartamára nincs beosztva, azok a munkáltatók járnak jobban az új szabályozással, ahol például 30 százalék alatt van az irányadó időszakban a munkavállaló műszak- vagy éjszakai pótlékra jogosító időszakban végzett munkája, mert nekik ebben az esetben a távolléti díj meghatározásakor nem kell a pótlékkal számolniuk. Éppen ezért a munkáltató által alkalmazott munkarendnek és munkaidő-beosztásnak komoly jelentősége van abból a szempontból, hogy a munkavállaló végül milyen összegű távolléti díjat kap. Az alapszabadság mértéke továbbra is húsz munkanap, amely az életkornak megfelelően növekszik és a munkavállaló negyvenötödik életévétől éri el maximumát. A szabadság kiadásának szabályai azonban rugalmasabbá váltak. Az átírányítás, kiküldetés, kirendelés, más munkáltatónál történő munkavégzés fogalma is megszűnik az Mt.-ben, helyettük a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatást szabályozza, amely alapján a munkáltató jogosult a munkavállalót átmenetileg a munkaszerződéstől eltérő munkakörben (rég Mt. szerinti átírányítás), munkahelyen (rég Mt. szerinti kiküldetés) vagy más munkáltatónál (rég Mt. szerinti kirendelés vagy más munkáltatónál történő munkavégzés) foglalkoztatni, azonban naptári évenként legfeljebb 44 munkanapig. Az Mt. alapján távolléti díjjal kell számolni (a régi Mt.-ben alkalmazott átlagkereset helyett) olyan időszakok esetében, amikor a munkáltató munkavégzés nélkül fizet a munkavállalónak (pl. szabadság alatt, felmondás esetén a felmentési időre stb.), illetve egyes juttatások megállapítása esetén (pl. végkielégítés, jogellenes felmondás esetén elmaradt munkabérenként követelt kártérítésként stb.). **MM**

KÉT LÉPCSŐ

Az új munka törvénykönyve – amely 1992-es elődjét váltja fel – már tavaly július elsejétől érvényben van, néhány rendelkezését az idei évtől léptetik életbe, praktikus okokból. Olyan folyamatban lévő dolgokra vonatkoztak ugyanis, amelyek év közbeni változtatása indokolatlanul nagy adminisztrációs többletet jelentett volna. A vállalkozások egy része a munkaszerződések módosításával is megvárta, amíg a törvény valamennyi rendelkezése hatályba lép. Három olyan rész van, amely idén, január 1-jétől változik meg: ez a szabadságolás, a távolléti díj és az eltérő foglalkoztatás.

EMBERI AGY PROJEKT: MAGYAR RÉSZVÉTELLEL

Freund Tamás akadémikus, Agy-díjas neurobiológus vezetésével magyar kutatócsoport is részese lesz az Emberi Agy Projekt (HBP/Human Brain Project) névre keresztelt kiemelt támogatású uniós programnak, amely 87 európai intézet részvételével 2013 és 2023 között valósul meg.

A KUTATÁS CÉLJA

A HBP a világ legnagyobb kísérleti létesítményét kívánja létrehozni a modern tudomány egyik legizgalmasabb területének számító agykutatásban. A cél objektív módszerek kifejlesztése az idegrendszeri betegségek felismerésére, továbbá a kóros folyamatok hátterében meghúzó mechanizmusok megértése és az új gyógymódok felfedezését célzó kutatások felgyorsítása.

A jövőbeni és kialakuló technológiák (Future and Emerging Technologies, FET) pályázatának nyerteseit nemrég jelentette be az Európai Bizottság: az Emberi Agy Projekt és a Grafén Projekt egyenként 1-1 milliárd eurós támogatásban részesül, hogy a résztvevők 10 éven át a világ tudományos élvonalában kutathassanak.

A projektek teljes időtartamára kiterjedő tartós finanszírozást az EU 7. keretprogramja (2007-2013), valamint a 2014-2020 közötti időszakra szóló Horizon 2020 program biztosítja – hangsúlyozza az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőlete és a Magyar Tudományos Akadémia által kiadott közlemény.

A projekt keretében olyan neuroinformatikai, agyszimulációs és szuperszámítógépes rendszereket fejlesztenek ki, amelyek lehetővé teszik, hogy a világ minden részéről összegyűjtött kutatási adatok felhasználásával összetett modelleket alkossanak, ezek működését pedig biológiai adatokkal vessék össze.

A végső cél, hogy a kutatók kapcsolatot találjanak az agyműködésért felelős gének, molekulák és sejtek tulajdonságai, illetve az emberi gondolkodás és viselkedés között. Az agy részletes megértésén keresztül a projekt keretében olyan „neurorobotikát” támogató rendszereket is létrehozhatnak, amelyek megoldhat-

ják a jövő számítástechnológiája előtt álló kritikus problémákat, olyanokat, mint az energiahatékonyságban, a megbízhatóságban és az egyre komplexebb számítási rendszerek programozásában rejlő alapvető nehézségeket.

Magyarországról a projektben Freund Tamás akadémikus kutatócsoportja vesz részt az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézetéből. A magyar neurobiológusok a legmodernebb anatómiai és élettani módszerek alkalmazásával nyert adatokkal járulnak hozzá az idegsejtek, hálózataik és az egyes agyterületek számítógépes modelljeinek létrehozásához, illetve a modellekből származó hipotézisek helytállóságának kísérletes értékelését végzik. A későbbiekben más hazai laboratóriumoknak is lehetőségük lesz bekapcsolódni a programba.

A Grafén elnevezésű projekt célja az információs és kommunikációs technológiákban a szilíciumot felváltó, forradalmi jellegű, szénelapú anyag tulajdonságainak vizsgálata és hasznosítása. Ez a legvékonyabb anyag, sokkal jobban vezet az áramot, mint a réz, ugyanakkor 100-300-szor erősebb az acélnál, és páratlan optikai tulajdonságokkal rendelkezik.

A kiemelt projekt több mint 100 kutatócsoportot tömörít, 136 vizsgálatvezetővel, akik közül négyen Nobel-díjasok.

Európai Bizottság: Több vállalkozó kell

Több vállalkozóra van szükség – állapítja meg az év elején nyilvánosságra hozott cselekvési program tervezetében az Európai Bizottság, amikor a munkahelyteremtés és a gazdasági növekedés feltételeit is elemezte.

A Bizottság által javasolt intézkedések révén vállalkozók új nemzedéke nőhet föl, valamint a fiatalok, a nők, az idősebbek, a migránsok és a munkanélküliek is nagyobb esélyt kaphatnak saját vállalkozás indítására. Statisztikák szerint az újonnan induló vállalkozások alapítói Európában évente 4 millió munkahelyet teremtenek. Az EU azonban a vállalkozói attitűd tekintetében le van maradva versenytársaitól, ami azt jelenti, hogy a tagállamokban nincs kihasználva az összes munkahely-teremtési lehetőség. Az európaiaknak csupán 11 százaléka vállalkozó, noha majdnem 40 százalékuk szeretne saját maga főnökévé válni. Három évvel ezelőtt még a megkérdezettek 45 százaléka vélekedett így. A bizottság a visszaesést a válságnak, az üzleti lehetőségek szűkülésének tudja be. Az Egyesült Államokban és Kínában a megkérdezettek több mint fele részesíti előnyben az önálló vállalkozói tevékenységet.

A csökkenő vállalkozói kedv magyarázata lehet az is, hogy a vállalkozások fele az elindulást követő öt éven belül tönkremegy, ezért a tagállamoknak külön támogatniuk kellene az induló vállalkozásokat, vállalatirányítási képzéseket, a kutatás-fejlesztés támogatásával, a kapcsolatépítés elősegítésével vállalkozók és potenciális ügyfelek és beszállítók között. A brüsszeli testület megítélése szerint a vállalkozások csődjeinek 96 százalékáért késedelmes fizetés miatti bevételelmaradás okozza. Úgy véli, hogy a vállalkozók, akik arra kényszerülnek, hogy lehúzzák a redőnyt, jó eséllyel sikerrel folytathatják tevékenységüket, ha kapnának még egy lehetőséget.

A vállalkozástól féltő, idegenkedő mentalitásnak meg kell változnia, ha azt akarjuk, hogy Európa újra növekedési pályára álljon. A Bizottság ezért cselekvési programra tett javaslatot.

Az elképzelések szerint:

- Javítani kell a finanszírozáshoz jutást, létre kell hozni a kis összegű hitelek európai piacát, és egyszerűsíteni kell a közvetlen magánberuházások megadóztatására vonatkozó szabályokat.

- A vállalkozási alapismeretek elméleti és gyakorlati oktatását be kell építeni az iskolai tantervekbe – a fiataloknak a középiskola befejezése előtt alkalmat kell adni arra, hogy legalább egyszer gyakorlati tapasztalatot szerezzenek.

- Csökkenteni kell a vállalkozások létrehozásához, valamint az engedélyek és a jogosultságok beszerzéséhez szükséges időt.

- Mentorálási, tanácsadási és támogatási rendszereket kell kidolgozni a nők, az idősek, a bevándorlók, a munkanélküliek és más potenciális vállalkozók számára.

- Vállalatirányítási képzést és tanácsadást kell biztosítani a kezdő vállalkozóknak, valamint ösztönözni kell a más vállalkozókkal, potenciális beszállítókkal és ügyfelekkel való hálózatépítést.

- A határoktól független, online kereskedelem elé tornyosuló akadályok megszüntetésével támogatni kell a webalapú vállalkozások indítását.

- Meg kell könnyíteni a vállalkozások indítását, átvételét, átadását és újraindítását.

- Segíteni kell a kezdő vállalkozókat rövid távú pénzügyi nehézségeik megoldásában, és csőd eljárás után második esélyt kell nyújtani a tisztességes vállalkozóknak – az „újrakezdők” sikeresebben boldogulnak.

Az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag keretében már létezik együttműködés az európai országok között annak érdekében, hogy csökkentsék a vállalkozások adminisztratív terheit.

A Bizottság az uniós országok kormányaival, a vállalkozói szervezetekkel és egyéb érdekelt felekkel szorosan együttműködve ütemtervet fog kidolgozni a javaslatok végrehajtására. A vállalkozóknak nyújtott támogatás az EU különböző országaiban rendkívül eltérő. Hatékonyabb, ha az egyes országok megosztják egymással bevált gyakorlataikat és összehangolják erőfeszítéseiket, mintha az egyes országok egymástól független intézkedéseket hoznának.

MGY

KÜLÖNBSÉGEK

A tagállamok között vállalkozási hajlandóságban nagyok a különbségek. Magyarországon például nagyjából az uniós átlagnak megfelelően 39 százalék indítana saját vállalkozást, és 55 százalék lenne inkább alkalmazott. A legkevésbé vállalkozó kedvűek a svédek: Svédországban mindössze 22 százalék lenne vállalkozó, a túlnyomó többség, 74 százalék az alkalmazotti státust részesíti előnyben. Litvániában viszont a többség, 58 százalék inkább vállalkozna, és mindössze 32 százalék preferálja, hogy alkalmazottként dolgozzon.

Szigorodnak a **hitelminősítők** jogszabályai

Az Európai Parlament túlnyomó többséggel megszavazta Strasbourgban a hitelminősítő intézményekre vonatkozó szabályok megszigorítását.

ÁLLAMADÓSSÁG-BESOROLÁS

Államadósság-besorolást a hitelminősítők ezentúl évente legalább kétszer, de legfeljebb háromszor bocsáthatnak ki az előző év végén meghatározott naptár szerint. Az eredményeket az európai tőzsdézárás követően, de a piacok nyitása előtt legalább egy órával kell nyilvánosságra hozni.

Az ilyen intézmények ezentúl csak adott időpontokban adhatnak ki értékelést, az általuk megkárosított befektetési intézmények pedig bírósághoz fordulhatnak kártérítésért. Emellett a hitelminősítőknek csak korlátozott részesedésük lehet az általuk minősített vállalatokban. A hitelminősítőknek ezentúl be kell mutatniuk az értékelésüket alátámasztó tényezőket. Az egyes országok államadósságára vonatkozó értékelésekkel nem törekedhetnek az ország gazdaságpolitikájának befolyásolására. Az új szabályok alapján a befektetők vagy részvénykibocsátók kártérítést követelhetnek a hibás vagy érdekeltségeik értékét negatívan befolyásoló besorolás miatt, ha az az új szabályok megszegésével született. Ilyen helyzet alakul ki például összeférhetetlenség esetén, vagy ha nem az előre meghatározott időpontban hozzák nyilvánosságra a minősítést.

Az új előírások saját hitelkockázati értékelések kibocsátására sarkallják a hitelintézeteket és a befektetési vállalatokat annak érdekében, hogy a piacok többé ne kizárólag a monopolhelyzetben lévő hitelminősítők véleményére hagyatkozzanak. A felvázolt menetrend szerint 2020-ra nem maradhat hatályban olyan EU-s jogszabály, amely közvetlenül külső hitelminősítésre hivatkozik. A befektetési vállalatok 2020 után nem lesznek kötelezhetőek értékpapírjaik automatikus eladására egy esetleges leminősítés után. Hitelminősítő nem minősíthet olyan vállalatot, amelybe legalább 10 százalékos tulajdonnal rendelkező részvényese vagy tagja már befektetett. Az új szabályok az egynél több hitelminősítőben fennálló, öt százalékosnál magasabb részesedést is tiltják, kivéve azt az esetet, ha a hitelminősítők azonos tulajdonosi érdekeltségbe tartoznak. **MTI**

Működik a **kiberbűnözés** ellen felállított új európai központ

Megkezdte tevékenységét a számítástechnikai bűnözés elleni európai központ az Európai Rendőrségi Hivatal (Europol) hágai székhelyén – közölte nemrégiben Cecilia Malmström belügyi EU-biztos.

A központ – állapította meg Malmström közleményében – a szabad, nyitott és biztonságos világháló szolgálja. „A számítástechnikai bűnözők intelligensek, és az új technológiákat hamar felhasználják bűnözési célokra. A központ segíteni fog minket abban, hogy még náluk is okosabbá és gyorsabbá váljunk, és így segíthessük e bűncselekmények megelőzését és leküzdését” – jegyezte meg. Az új európai bűnüldözési intézményt úgy alakították ki, hogy egyfelől kellő szakértelmet biztosítson a nyomozásokhoz operatív és igazságügyi támogatást nyújtó centrumként, másfelől képes legyen mozgósítani az uniós

tagállamok valamennyi releváns erőforrását a számítástechnikai bűnözés jelentette fenyegetés elhárítása érdekében – hangsúlyozta Troels Oerting, a központ vezetője. A központ kiemelt figyelmet szentel majd a szervezett bűnözői csoportok által folytatott olyan jogellenes online tevékenységeknek, mint amilyenek például az elektronikus banki szolgáltatásokat és egyéb internetes pénzügyi tevékenységeket érő támadások, a gyermekek szexuális kizsákmányolása, illetve a létfontosságú infrastruktúrákat és információs rendszereket érintő bűncselekmények. **MTI**

A felelős vállalatok hét pontja

Hét pontban foglalta össze a Magyarországi Üzleti Tanács a Fenntartható Fejlődésért Közhasznú Egyesület azt az ajánlásokat, amelyet véleményük szerint egy korszerű, a profiton kívül a társadalmi elvárásokra és természeti környezetre is tekintettel lévő vállalatnak követnie kell. Az ajánlást negyvenöt vállalat írta alá.

1. Stratégiai megközelítés

A fenntarthatóságot komplexen értelmező vállalat vezetése üzleti stratégiáját hosszú távú, értékteremtő gazdasági, környezeti és társadalmi szempontok integrálásával alakítsa ki, és végrehajtásához biztosítsa a szükséges erőforrásokat.

2. Felelős vállalatirányítás

A vállalat legfelső döntéshozói közül kijelölt vezető legyen felelős a fenntarthatósági teljesítményért. A vállalat vezetői minden szinten egyénileg is legyenek felelősek a szervezet fenntartható működéséért. A vezetői ösztönző rendszer tartalmazzon környezeti és társadalmi típusú célkitűzéseket is.

3. Etikus működés

A vállalat működjön jogszerűen és tisztességesen (mint például korrupciómentesség, tisztességes foglalkoztatás). Az elvárt viselkedést rögzítse írásban, biztosítsa az azok betartásához szükséges erőforrásokat és terjessze ki minden érintettjére.

4. Alapértékek tisztelete

A vállalat az emberi élet és biztonság védelmét, az egyenlő bánásmódot és az egészséges környezethez való jogot tekintse alapértéknek, üzleti döntései során e jogokat tartsa tiszteletben.

5. Környezeti felelősségvállalás

A vállalat döntéseiben meghatározó elemként jelenjen meg az életciklus szemlélet, valamint a gazdasági haszon és a környezeti hatás együttes mérlegelése. Legyen elkötelezett a környezetért, s az ebben megjelenő felelősségét terjessze ki a teljes ellátási láncra (beszállítók, partnerek, vevők).

6. Partnerség az érintett és érdekelt felekkel

A vállalat működjön együtt az érintett és érdekelt felekkel, nyitott, kétoldalú kommunikációt folytatva. A működése által érintettekkel törekedjen a kölcsönös megelégedettségre,

hosszú távú együttműködésre és partnerségre. Méretéből, pozíciójából adódó lehetőségeivel élve mutasson példát. Üzleti partnerei kiválasztásánál a fenntarthatósági szempontokat vegye figyelembe és részesítse előnyben. Szakmai szervezeteken és széles körű együttműködésekben keresztül törekedjen érvényesíteni a fenntarthatósággal kapcsolatos elveket a szabályozási folyamatokban is.

7. Átlátható működés

A vállalat tevékenységéről, gazdasági, környezeti és társadalmi hatásairól gyűjtsön folyamatosan megbízható adatokat, információkat, azokat tegye elérhetővé és azokról rendszeresen, hiteles formában tájékoztassa érintett partnereit.

A Magyarországi Üzleti Tanács a Fenntartható Fejlődésért Közhasznú Egyesület (angol rövidítéssel BCSD Hungary) az Üzleti Világtanács a Fenntartható Fejlődésért (angolul World Business Council for Sustainable Development/WBCSD) nevű globális üzleti szervezet hazai képviselője, mely több mint 200 nagyvállalat koalíciója, és a világ több mint 60 országában van jelen nemzeti szintű képvisellel. A Tanács célja, hogy elősegítse a tagok és a hazai gazdaság szereplőinek körében a fenntartható fejlődés három alappilléreinek – gazdasági fejlődés, ökológiai egyensúly, társadalmi igazságosság elveinek – a vállalati gyakorlatba való átültetését.

Az ajánlás alapító aláírói:

ÁAK, Accor, Alteo, Ben&Loch, Budapest Airport, Budapesti Erőmű (EDF Csoport), Dandelion, Denso, Energy Hungary, E.ON, Grundfos, Holcim, HVG, ING Bank, Kék-kúti Ásványvíz, KPMG, Lapker, Legrand, MOL, MTVA, MVM, NISZ, Shell, Siemens, Telenor, Unilever, Volkswagen.

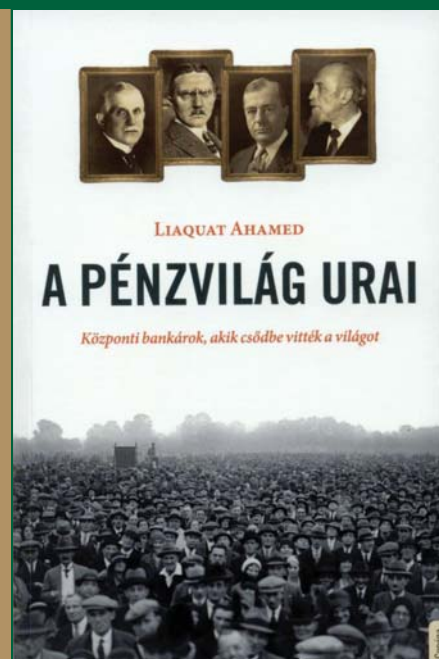
További aláírók: **Alcoa, Alstom, Brit Kamara, Dalkia, Electrolux, Francia Kamara, GDF Suez, MagNet Bank, Masterplast, MNV, Nestlé, Pannonia Ethanol, Richter, Sanofi, Svájci Kamara, Svéd Kamara, Toyota, Vodafone**

MI A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS?

A fenntartható fejlődés (sustainable development) olyan fejlődési folyamat (földeké, városoké, üzleteké, társadalmaké stb.), ami „fedezze a jelen szükségleteit anélkül, hogy csökkentene a jövő generációk képességét, hogy kielégítsék a saját szükségleteiket”, ahogy az az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1987-es Brundtland-jelentésében szerepelt. A másik tényező, amit le kellene küzdenie, a környezet elhasználódása, de ezt úgy kell véghezvinnie, hogy közben ne mondjon le sem a gazdasági fejlődés, sem a társadalmi egyenlőség és igazságosság igényeiről.
(Wikipedia)

KIK VITTÉK CSŐDBE A VILÁGOT?

A szerző több nagy pénzügyi cégnél betöltött vezető pozíciója mellett vezetője volt a Világbank befektetési részlegének is, tehát nagyon ismeri a pénzügyvilágot. A FED mai nagyhatalmú elnöke, Ben Bernanke bevallottan csodálója Ahamed e művének – ami nem csekély referencia.

Felcsúti Péter, a fordító előszavából: „A könyv tárgya az 1929-33-as megrázkódtatás. Az 1929-33-ban a pénzügyi szektorban elindult, majd a gazdaság egészére áttérjedt válság hamarosan egy társadalmi formáció – a kapitalizmus – átfogó válságává szélesedett.” Így jellemzi Ahamed művét: „Ritkán mondható el egy gazdasági-pénzügyi történetírással foglalkozó könyvről, hogy egyszerre kiváló szakkönyv és a legjobb értelemben vett best-seller. A pénzüvilág urai esetében azonban kétségtelenül erről van szó.” Valóban, e könyvben egyszerre kapunk kitűnő gazdaságtörténeti szakkönyvet és Thomas Mann nagyregényeit idéző, lebilincselően színes olvasmányt. Tovább az előszóból: „Ahamed a 20. század első három évtizedének politikai, gazdasági és pénzügyi történetét a négy legjelentősebb – az amerikai, az angol, a francia és a német – jegybank első számú vezetőjének életén és tevékenységén keresztül mutatja be. Mind-egyikük a maga módján kiváló képességű ember volt. Azonban egyikük sem tudott kilépni a gazdaság és a pénzügyek menedzselésének akkor uralkodó dogmájának, az aranystandardnak a korlátai közül, ez pedig sokba került országainak, sőt az egész világ gazdaságnak. Velük mindenben ellentétes a könyv ötödik szereplője, John Maynard Keynes, az eredeti gondolkodású, briliáns közgazdász, állami hivatalnok és tőzsdéspekuláns, aki talán

LIAQUAT AHAMED

**A pénzüvilág urai
– Központi bankárok,
akik csődbe vitték
a világot**

**„A nagy gazdasági
világválság nem valami-
lyen ellenállhatatlan erő
hatására következett be,
és nem is a kapitalizmus
mélyen gyökeredző
ellentmondásai okozták.”**

Corvina Kiadó, 2012

a legnagyobb hatást gyakorolta a 20. század közgazdasági és gazdaságpolitikai gondolkodására. Az öt szereplő mellett felvonulnak a 20. század első harmadának meghatározó politikai és gazdasági szereplői és sokan mások, akiket ma celebnek neveznénk. Ahamed ily módon nem csupán a folyamatokat mutatja be, de rengeteg színes részlettel hozza közel, teszi árnyalttá és így jobban érthetővé az eseményeket.” Tökéletes ez az összegzés! Epilógusát Ahamed a legfőbb kérdésnek szenteli: „vajon megtörténhet-e ismét?” Összeveti a nagy válság okait és történéseit a 20. század végén és azt követően lejáratott válságokkal. „E könyvben én azt állítom – írja –, hogy a nagy gazdasági világválság nem valamilyen ellenállhatatlan erő hatására következett be, és nem is a kapitalizmus mélyen gyökeredző ellentmondásai okozták. Sokkal inkább a gazdaságpolitika irányítóinak sorozatosan téves döntéseiről beszélhetünk, amelyek egy része az 1920-as években, egy másik része pedig az első válságok bekövetkezése után született. Alighanem minden idők legdrámaibb hibaszorozatáról beszélhetünk, amelyet pénzügyi vezetők valaha is elkövettek.” „Ki hát a felelős?” - teszi fel a napjaink kritikus jelentőségű tanulságokkal szolgáló kérdést, amelyre a továbbiakban igyekszik választ találni.

Dr. Osman Péter